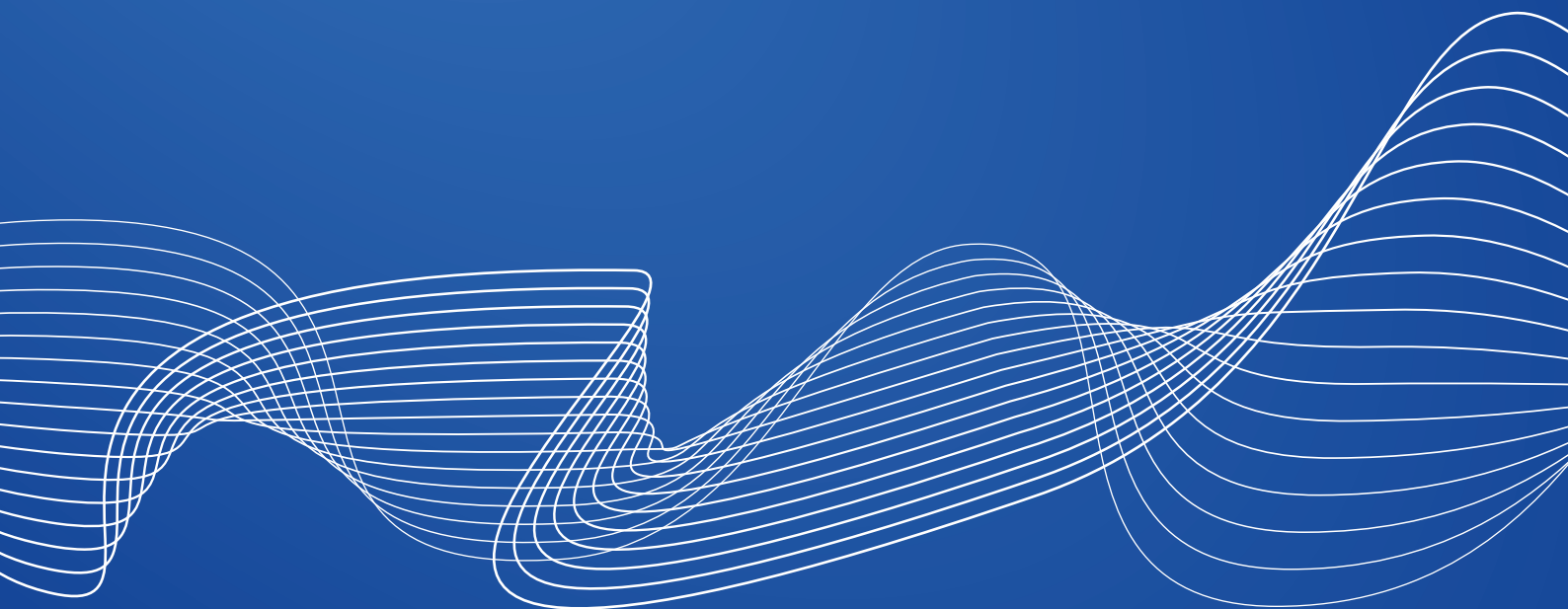
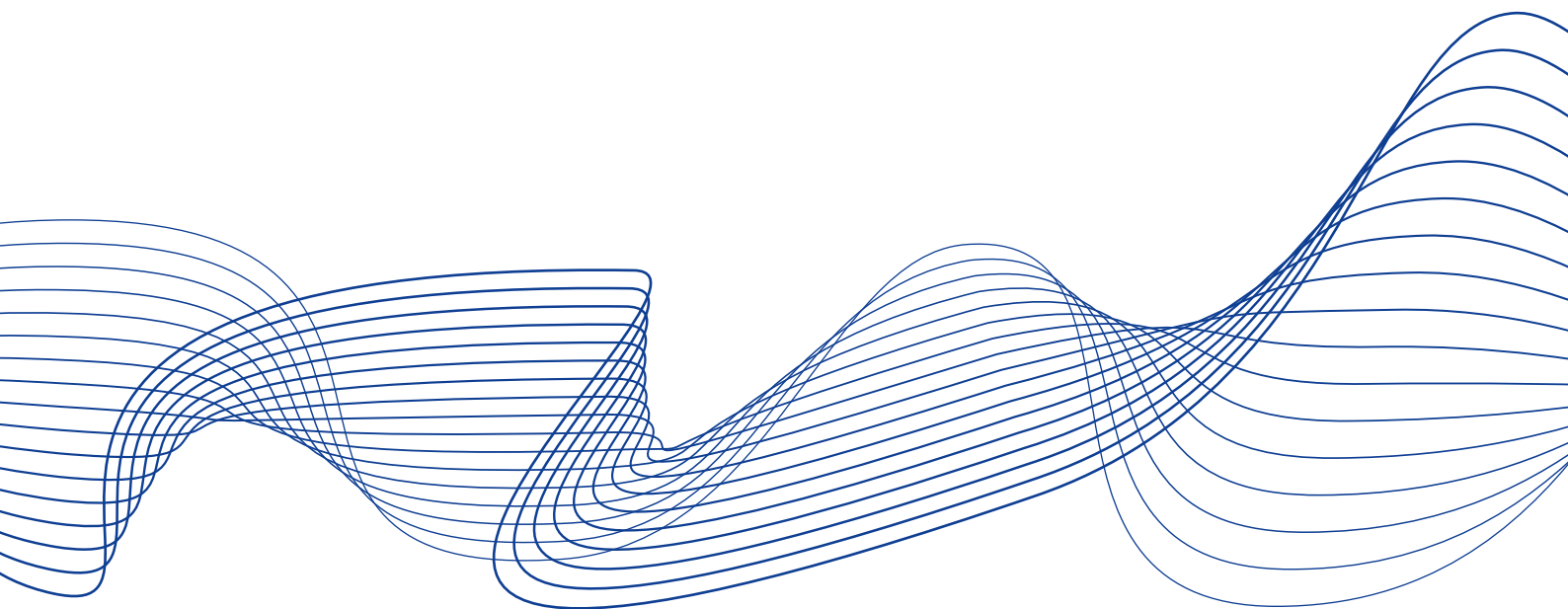

Éves jelentés
2011

ERKT
Európai Rendszerkockázati Testület
Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszere

Éves jelentés
2011

ERKT

Európai Rendszerkockázati Testület

Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszere

Tartalomjegyzék

Előszó	4
Vezetői összefoglaló	5

Előszó

Mario Draghi
az ERKT elnöke

Örömmel mutatom be az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) első Éves jelentését. A 2010 decemberében alapított független európai uniós (EU) testület feladata az unió pénzügyi rendszerének makroprudenciális felvigyázása.

A testület fennállása első évében rendkívül nehéz gazdasági és pénzügyi környezetben találta magát. Hogy az ebből eredő sokféle rendszerszintű kockázatot kezelni tudja, rövid időn belül teljesen működőképesé kellett válnia. Munkáját az első év legnagyobb részében Jean-Claude Trichet vezette, ezért neki külön is szeretnék köszönetet mondani.

Az ERKT 2011 elejétől rendszeres időközönként áttekinti az EU pénzügyi rendszeréhez kapcsolódó rendszerkockázatokat. Ebben a tekintetben alapvető kérdés, hogy miként hat

egymásra az európai államok hitelképessége, a bankok fokozódó finanszírozási nehézségei, valamint a gyengülő gazdasági növekedés. Az ERKT három nyilvános ajánlást fogalmazott meg: i) a devizaalapú hitelezésről; ii) a hitelintézetek USA-dollár alapú finanszírozásáról; és iii) az országos hatóságok makroprudenciális megbízatásáról. Jelenleg van folyamatban az úgynevezett cselekvés vagy indoklás (act or explain) rendszernek megfelelő nyomon követési mechanizmus kidolgozása. Végezetül az év során sikerült leraknia az EU makroprudenciális politikájának alapjait; a munka során áttekintették a bankok tőkekövetelményeiről és a piaci infrastruktúrákról készülő EU-s jogszabályok makroprudenciális aspektusait, valamint az EU jogalkotó testületei elé tárták aggodalmaikat.

Ez a jelentés az ERKT-ról szóló rendelet¹ 19. cikkével összhangban készült, amely megállapítja, hogy „az ERKT elnökét évente legalább egyszer, és kiterjedt pénzügyi zavarok esetén ennél gyakrabban meghívják az Európai Parlamentben az ERKT által az Európai Parlament és a Tanács számára készített éves jelentésének közzétételkor megrendezett éves meghallgatásra”. Nekem jutott a megtisztelő feladat, hogy a 2012. május 31-én tartandó nyilvános meghallgatáson az első Éves jelentést az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Ügyek Bizottsága (ECON) elé tárjam.

Majna-Frankfurt, 2012. május

Mario Draghi
az ERKT elnöke

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1092/2010/EU rendelete (2010. november 24.) a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról.

Vezetői összefoglaló

Az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) első ízben készít éves jelentést, amely az ERKT-ról szóló rendeletben² előírtakat követi. A dokumentum felépítése a következő: az első fejezet az ERKT szerepét és működését mutatja be; a második fejezet áttekinti a testület 2010. decemberi felállítására óta végzett munkáját; a harmadik pedig beszámol azokról a kérdésekről, amelyekkel a testület a tárgyidőszakban foglalkozott.

Az első fejezet először az ERKT megalapításának főbb állomásait tekinti át, amelyek közül a legfontosabb a testületről szóló rendelet 2010. decemberi hatályba lépése. Ezután rátér az ERKT mint az Európai Unió (EU) pénzügyi rendszerének makroprudenciális felvigyázásáért felelős független intézmény főbb feladatainak ismertetésére. Ezek a kockázatelemzés, (nyilvános vagy bizalmas) figyelmeztetés és ajánlás kiadása, valamint utóbbiak betartásának ellenőrzése. A fejezet vége az ERKT intézményi struktúrájával foglalkozik, amely az igazgatótanácsból, az irányítóbizottságból, a tudományos tanácsadó bizottságból (ASC) és a szakmai tanácsadó bizottságból (ATC) áll. Az intézményi struktúrát rövid idő leforgása alatt építették ki több, 2011 elején hozott határozat alapján.

A második fejezet először az ERKT-nek az EU pénzügyi rendszerét érintő kockázatok felismeréséhez és vizsgálatához kapcsolódó munkáját mutatja be. Ennek a tevékenységnek a keretében az igazgatótanács rendszeresen megvitatja a rendszerkockázatokat, és mélységében áttekinti a pénzügyi rendszer sérülékeny pontjait. Tevékenységében rendszeres jelleggel részt vesz az Európai Központi Bank (EKB), a három európai felügyelet (ESA), az Európai Bizottság, az ASC és az ATC. A testület a rendszerszintű válságból eredő kockázatok kezelése mellett 2011-ben néhány egyedi kockázattal is foglalkozott, és ezekkel kapcsolatban több ízben is figyelmeztetést és ajánlást adott ki. A fejezet ezután bemutatja, milyen szerepet játszott az ERKT 2011-ben mind az unió, mind az egyes országok szintjén a szilárd makroprudenciális struktúra kialakításában. Feladata volt az országos makroprudenciális hatóságok mandátumát alakító irányelveknek a kidolgozása, valamint egyes makroprudenciális felvigyázói szempontból kiemelt EU-s jogszabálytervezetek makroprudenciális vetületének véleményezése, különös tekintettel ezek intervenciók szerepének hatáira. Kiemelendő ezek közül a hitelintézetek tőkekövetelményeiről szóló irányelv- és rendeletjavaslat (CRD/CRR), valamint az Európai Parlament és a Tanács rendeletjavaslata a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (EMIR). Az ERKT iránymutatásaiban hangsúlyozzák, mennyire fontos garantálni, hogy az illetékes országos hatóságok megfelelő mozgásteret és rugalmasságot kapjanak a rendszerkockázatok kezelése terén. A CRD/CRR-rel kapcsolatos egyik fontos körülmény, amelyet az ERKT figyelembe vett, a Bazel III egyezmény értelmében bevezetendő anticiklikus tőkepuffer. A fejezetben harmadikként a makroprudenciális felvigyázáshoz szükséges mélyreható elemzői munkáról és az analitikus eszköztár kifejlesztéséről olvashatunk, amivel a cél azoknak a hiányzó ismereteknek a pótlása, amelyek kapcsolatban állhatnak a rendszerkockázatok felhalmozódásával (ilyen például az árnyék-bankrendszer, valamint új rendszerszereplők felbukkanása, összekapcsolódása).

² Lásd a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló 2010. november 24-i 1092/2010/EU rendelet 19. cikkét, amely megállapítja, hogy „az ERKT elnökét évente legalább egyszer, és kiterjedt pénzügyi zavarok esetén ennél gyakrabban meghívják az Európai Parlamentben az ERKT által az Európai Parlament és a Tanács számára készített éves jelentésének közzétételkor megrendezett éves meghallgatásra”.

Végezetül a makroprudenciális felvigyázásról szóló tájékoztatás érdekében a harmadik fejezetben a nem szakmai közönség is értesülhet az ERKT-t 2011 folyamán foglalkoztató néhány kérdéssről. Ilyen például az országos hatóságok makroprudenciális mandátuma, a devizalapú hitelezés, az USA-dollár alapú finanszírozás, vagy az a „retailisation”-nek nevezett gyakorlat, hogy a pénzügyi intézmények egyes komplex pénzügyi termékeket (strukturált termékek, komplex tőzsdei termékek) szélesebb befektetői kör számára értékesítenek.

Az országos hatóságok makroprudenciális mandátumával kapcsolatban az ERKT munkájának eredményeként elfogadtak egy nyilvános ajánlást, amely az országos makroprudenciális mandátumok fejlesztését segítő irányelveket tartalmazza. A testület a devizalapú hitelnyújtás kérdésében arra a következtetésre jutott, hogy a magas szintű devizahitelezés az érintett országok szempontjából rendszerszintű következményekkel járhat, ezenkívül országhatáron átnyúló fertőzés kockázatát is magában hordozza. Ezért nyilvános ajánlást adott ki, amelyben a fenti probléma orvoslását célzó intézkedéseket javasol az illetékes hatóságoknak. Az USA-dollárban denominált finanszírozás esetében az ERKT szerint lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy középtávon meg lehessen előzni azoknak a válság alatt tapasztalt feszültségeknek az ismételt megjelenését, amelyek az EU-beli bankok USD-finanszírozásából származnak. Ennek érdekében ajánlásokat bocsátott ki az illetékes hatóságok számára. Ami a komplex pénzügyi termékek szélesebb ügyfélkör számára való értékesítését illeti, az ERKT megállapítása szerint további munkára van szükség, különös tekintettel arra a kockázatra, hogy néhány bank esetében ez a finanszírozási forrás elapadhat. A kérdéssel a banki finanszírozás témakörével foglalkozó, a közelmúltban felállított szakértői csoport közelebbről is foglalkozik.

© Európai Rendszerkockázati Testület

Cím

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Németország

Telefon

+49 69 1344 0

Web

<http://www.esrb.europa.eu>

Fax

+49 69 1344 6000

Valamennyi jog fenntartva.

A kiadvány kizárólag oktatási és nem kereskedelmi célból, a forrás feltüntetésével sokszorosítható.

A jelentésben szereplő adatgyűjtés lezárásának időpontja: 2012. április 15.

Jelen kiadvány az ERKT 2011. évi éves jelentése előszavának és vezetői összefoglalójának magyar fordítását tartalmazza. További részletek az angol nyelvű jelentésben találhatóak, amely a www.esrb.europa.eu linken tekinthető meg.

ISSN 1977-5202 (online)

